

De jacht op Talpa

De Talpa Europea, beter bekend als de mol, is geen geliefde gast op de golfbaan. Klaas Bellekom heeft als greenkeeper er al heel wat gevangen. En nu hij met werken is gestopt, is hij nog regelmatig op de baan te vinden. Is het niet om te spelen dan wel om mollen te vangen.

TEKST EN FOTO'S: MARTIN SMITS

Als de mollen in de winter dollen, laat de winter met zich sullen. Klaas Bellekom kan het weten want hij is al zo'n 40 jaar mollenvanger. Dat begon uit bittere noodzaak als greenkeeper op de Koninklijke Haagsche Golfclub. Jaren geleden barste het er van de mollen. En je raakt er nooit vanaf,

weet hij uit ervaring. Toch zitten er de laatste jaren veel minder mollen. Klaas verklaart dat niet alleen door het vangen, maar ook door de toename van natuurlijke vijanden. Zo vangt ook een reiger mollen, dat heeft hij zelf gezien, net zoals verschillende roofvogels, katten, vossen, bunzings en wezels. Behalve

mollen heeft de Haagsche ook altijd last gehad met konijnen. Toen zaten er zelfs nog hazen en patrijzen, maar ook die zijn door de vossen opgeruimd. En dat vossen ook wennen aan mensen is te zien op een foto in de koffiekamer waar een vos bijna uit de hand eet van een greenkeeper.

Goed opletten

Verschillende AOC's hebben een cursus mollen vangen, maar Klaas Bellekom heeft zijn kennis van anderen met jarenlange praktijkervaring. Zo hebben collega's ook van hem het vak weer geleerd. Maar de een is er handiger in dan de ander. De grote kunst is om de hoofdgang te vinden. Daar komt de klem te staan. In een zijgang heeft het weinig zin om een klem te zetten. Een stuk schuimrubber, een stokje, een plantschopje en een paar klemmen zijn de attributen waarmee Klaas de baan op gaat. Bezorgd dat we geen mollen zullen vinden, is hij niet want helemaal zonder mollen zijn ze op de Haagsche vrijwel nooit. Langs de bosrand is een grote kans ze te vinden, omdat de mollen vanuit het bos de baan in komen. En inderdaad, al snel doemen er in de rough zwarte hoopjes op. Daar is het nog niet zo'n probleem, maar een mol kan wel tot 15 meter per uur een gang graven dus zitten ze ook maar zo in de green. Op het oog beoordeelt Klaas de molshopen. Vers, niet vers, is er een patroon te herkennen? "Kijk zo loopt de gang naar het bos, en die gaat zo de baan in. Dan zijn er kortere zijtakken waar de mol zijn wormen zoekt. Waar een mol precies loopt, is niet met zekerheid te zeggen. Maar via de hoofdgang loopt een mol door zijn territorium, dus daar moet je een klem zetten". Eerst plat slepen helpt om zichtbaar te maken welke gangen in gebruik zijn. Het is even zoeken met de prikstok tussen twee molshopen waar de gang loopt, maar die is snel gevonden. Op de knieën – daar dient het stuk schuimrubber voor – wordt met een plantschopje de gang voorzichtig open gemaakt. De klem wordt geplaatst en een beetje ruigte erop want het moet donker blijven in de gang. Naast de klem een stokje in de grond want anders weet je later niet meer waar je een klem hebt gezet. Na twee of drie dagen is het resultaat bekend.

Veel schade

Klaas vangt ook wel mollen bij particulieren, op sportvelden, maar bijvoorbeeld ook op de Kieviten waar hij zelf ook speelt. Een mol kan veel schade aanrichten. Zo herinnert Klaas zich een sportveld met een wirwar van molshopen. Het zag er hopeloos uit. Toch maar wat

Bij mollen vangen is het de kunst om de hoofdgang te vinden. Daar komt de klem te staan.

klemmen gezet en uiteindelijk bleek het allemaal het werk van één mol. En er zijn ook bijzondere mollen. Bijvoorbeeld met een bril op van ijzerdraad of pas nog op de Haagsche een eekhoorn in de klem. Dan weet je dus dat je in de maling wordt genomen. Maar hoewel Klaas het mollen vangen serieus neemt, is het nu vooral een aardigheidje en vindt hij het allang mooi om af en toe

“Als de mollen in de winter dollen, laat de winter met zich sullen.”

eens op de Haagsche rond te lopen. Even een praatje maken en horen hoe de zaken er voor staan. Hij heeft er altijd met plezier gewerkt en is kind aan huis bij de greenkeepers. En hij slaat er ook nog geregeld een balletje.

100 wormen per dag

Een mol leeft vooral van insecten en eet ongeveer de helft van zijn gewicht per dag. Dat zijn ongeveer 100 wormen. Ook eten ze wel larven en poppen van insecten, slakken, een jonge muis of kikker.

Ze maken oppervlakkige gangen, ook wel jaaggangen of ritten genoemd. Bij ondiepe gangen wordt de grond wat omhoog gedrukt. Bij de diepere gangen ontstaan molshopen. In droge grond kunnen gangen tot wel 60 cm diep zitten. Een mol leeft in een territorium van ongeveer 400 m². De totale lengte kan tot 150 meter zijn. De verschillende gangenstelsels zijn met elkaar verbonden. Een mol loopt ondergronds tot 7 km/h. Verdwijnt een mol dan nemen de burens het territorium vaak snel over. Mollen zijn vaak drie maal per dag zo'n 4 uur actief. In de winter ook midden in de nacht, de rest van het jaar meest overdag. Maart-april is de paringsperiode. Na 4-5 weken worden er gemiddeld 4-5 jongen geboren. Eind juni gaan die ieder op zoek naar hun eigen territorium. Gemiddeld wordt een mol drie jaar oud. Over de manier om ze te vangen of bestrijden verschillen de meningen en ervaringen. Maar allerlei trucs tot en met het plaatsen van geluidsbronnen in de gangen hebben, als ze al werken, vaak maar een korte werking. Vangen is toch de aangewezen manier en pas dan weet je ook zeker dat je ze te pakken hebt. 🦔

Martin Smits is freelance journalist, Biddinghuizen